#KvizZaSvakoga

12. Ekipno državno prvenstvo

Autori: Dejan Cerovec, Ana Kolobarić, Petra Lypolt, Domagoj Marić

- *kod svakog odgovora u uglatoj zagradi vidimo koliko je ekipa dalo točan odgovor od njih 95*
- *kod odgovora koje je dalo 10 i manje ekipa (u finalu 3 i manje), istaknuto je koje su to ekipe*

© HRVATSKI KVIZ SAVEZ

DRUŠTVO

1. Koja **hrvatska općina** na obali svoje talijansko ime dijeli s Podravkinim proizvodom?
2. Psefologija je znanost koja se bavi proučavanjem i analizom kojeg **društvenog procesa**? Ime je dobila po grčkoj riječi za kamenčić koji se koristio u ranim oblicima tog postupka.
3. Imenovana prema jednom od nacionalnih simbola, u kojoj se **državi** stranim radnicima izdaje boravišna i radna dozvola poznata kao *RWR karta*?
4. **Kako se u pravu naziva** očitovanje jedne ugovorne stranke drugoj kojim se potpisani međunarodni ugovor prihvaća kao obvezatan? Hrvatski sabor je npr. 2018. to obavio za Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.
5. Kojem se **starozavjetnom proroku** pripisuje „Knjiga Tužaljki“, u kojoj oplakuje razaranje Jeruzalema? U jednom se trenutku autor prigodno pita: *„Ima li boli kakva je bol kojom sam ja pogođen?”*
6. Po kojoj je **životinji** Arthur Schopenhauer nazvao misaoni eksperiment u kojem opisuje ljudsku dilemu između potrebe za bliskošću i težnje za odmakom zbog neizbježnog međusobnog nanošenja boli?
7. U psihologiji i psihometriji postoji „Velikih 5“ crta ličnosti koje se pamte kao OCEAN. Koju **crtu ličnosti** u toj kratici označava N, što se ponekad definira kao sklonost osobe da se lako uzbuđuje prilikom stimulacije i da se nakon toga teško opušta, posebno kada je riječ o emocionalno negativnoj stimulaciji? Neke definicije naglašavaju nedostatak samokontrole, lošu toleranciju na stres i sklonost stalnom nezadovoljstvu.
8. Egzonim pod kojim ga mi znamo zabilježen je još sredinom 1. tisućljeća prije Krista. Kojoj **državi** njihovo vlastito ime dolazi od Noinog praprapraunuka, legendarnog Hajka, te perzijskog sufiksa -stan?
9. Lingvistički fenomen poznat i kao komparativna iluzija popularno je nazvan po kojem **slikaru**? Kao i mnoge njegove slike, ovakve rečenice na prvi pogled djeluju potpuno prirodno, no zapravo nemaju nikakvog smisla. Primjer je čuveni grafit u Novom Zagrebu: NOĆU JE HLADNIJE NEGO VANI.
10. Prema nekim egiptolozima, bogovi Imset, Duamutef, Hapi i Kebehsenuef poistovjećeni su s četiri stupa koja drže nebeski svod. Kako se naziva **egipatski simbol stabilnosti** nalik stupu, koji se često tumači kao prikaz Ozirisove kralježnice, a njegov naziv pročitan na hrvatskom jeziku savršeno odražava Ozirisovu poveznicu s četvoricom spomenutih bogova? https://ibb.co/Fj23t0j
11. Koja **engleska riječ** stoji na početku naziva teorije prema kojoj internet postupno gubi autentičan ljudski sadržaj, a sve veći dio objava, komentara i interakcija stvaraju botovi i umjetna inteligencija? Prema toj teoriji, automatizirani sadržaj bi s vremenom mogao gotovo potpuno potisnuti onaj od stvarnih korisnika.

© HRVATSKI KVIZ SAVEZ

12. Kako se zove velika čupava **kapa od ovčje kože** kakvu tradicionalno nose muški pripadnici kavkaskih naroda, a nekad je bila dio vojnih odora? U suvremeno doba proslavio ju je Habib Nurmagomedov. https://ibb.co/cSrPkJH6

1. **MEDULIN / MEDOLINO [40/95]**
2. **IZBORI / GLASOVANJE [85/95]**
3. **AUSTRIJA (Rot-Weiß-Rot, boje na zastavi) [35/95]**
4. **RATIFIKACIJA [90/95]**
5. **JEREMIJA [70/95]**
6. **JEŽ / DIKOBRAZ [56/95]**
7. **NEUROTICIZAM (ne prihvaća se neurotičnost i sl.) [31/95]**
8. **ARMENIJA [73/95]**
9. **Maurits Cornelis ESCHER [39/95]**
10. **DJED [25/95]**
11. **DEAD Internet Theory [63/95]**
12. **PAPAHA [19/95]**

VISOKA KULTURA

1. Koja je **najstarija udruga građana** u Hrvatskoj s neprekinutim djelovanjem, osnovana 1827. godine u Zagrebu kao društvo ljubitelja glazbe?
2. Edith Wharton postala je 1921. prva žena dobitnica Pulitzerove nagrade za fikciju. Koji ju je to **roman** proslavio, a čiju najpoznatiju ekranizaciju potpisuje Martin Scorsese 70-ak godina kasnije?
3. Koji je **češki realist** u „Malostranskim pripovijestima“ opisao vlastita sjećanja na djetinjstvo u naslovnoj praškoj četvrti? Njegovo je prezime ostavilo dubok trag i u povijesti poezije, iako ne posve njegovom zaslugom.
4. Za kralja Ptolemeja II. upotrijebio je izraz *apo melitos*, što znači *od meda*, a za kraljicu Arsinoju frazu *ion Heras*, odnosno *Herina ljubičica*. Grčki pjesnik Likofron na taj je način u 3. st. pr. Kr. postao prvim zabilježenim književnikom koji se poslužio kojim **stilskim postupkom**?
5. Pod kojim je **naslovom** Alfred Hitchcock snimio dva filma u razmaku od 22 godine – prvi s radnjom u Švicarskoj, a drugi u Maroku?
6. Mnoga ovakva djela skladana nakon 17. stoljeća posve su neprikladna za crkvenu izvedbu zbog trajanja i velikog broja instrumenata. Kojim latinizmom nazivamo **kompoziciju** čiji dijelovi među ostalim uključuju *Dies irae*, *Lux æterna* i *In paradisum*?

© HRVATSKI KVIZ SAVEZ

7. Giuseppe Sanmartino prikazao je Krista, a Giovanni Strazza Djevicu Mariju prekrivene velom, pri čemu su, zbog postignutog efekta prozirnosti, oba lica jasno vidljiva. U kojem su **materijalu** izrađena ova dva remek-djela?
8. Na slici „Veliki rat“ Renéa Magrittea prikazana je žena u bijeloj haljini i šeširu, koja drži suncobran. **Što** joj zaklanja lice? Isti je motiv Mary Cassatt prikazala na jednoj od svojih mrtvih priroda – „_____ in a Window“.
9. Koja je francuska kazališna **glumica** (1844. – 1923.) najranije rođena osoba koja ima svoju zvijezdu na Holivudskoj stazi slavnih?
10. Kako se zove **proizvođač klavira** kojeg je 1853. godine u New Yorku osnovao njemački imigrant? Poznata po visokoj kvaliteti, ta tvrtka dominira tržištem vrhunskih koncertnih klavira.
11. Na početku svojega eksperimentalnog romana Julio Cortázar čitateljima prepušta izbor redoslijeda čitanja poglavlja – mogu ih čitati linearno ili „skačući” s jednog poglavlja na drugo prema zadanim uputama. Ovo djelo svoje ime duguje činjenici da je takav način čitanja autora podsjetio na koju **dječju igru**?
12. Četveroslovni naziv je izveden iz hebrejskog vojnog izraza za kolateralnu štetu, odnosno kolateralne žrtve. Koji je **dokumentarni film** Yuvala Abrahama i Rachel Szor premijerno prikazan na ovogodišnjoj Mostri gdje je osvojio i specijalnu nagradu žirija?

1. **HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD [37/95]**
2. **DOBA NEVINOSTI [48/95]**
3. **Jan NERUDA [40/95]**
4. **ANAGRAM / PREMETALJKA [5/95 – Djeca izdaje, Johnny Big Ud, Perlice, Povratna ambalaža, Slajz Ive Karlovića]**
5. **ČOVJEK KOJI JE PREVIŠE ZNAO [49/95]**
6. **REKVIJEM [47/95]**
7. **MRAMOR [79/95]**
8. **JORGOVANI / CVIJEĆE / BUKET [11/95]**
9. **Sarah BERNHARDT [42/95]**
10. **STEINWAY [83/95]**
11. **ŠKOLICA / HOPSCOTCH / RAYUELA [82/95]**
12. **NAZA [27/95]**

© HRVATSKI KVIZ SAVEZ

LIFESTYLE

1. Koja je **luksuzna modna kuća** dizajnirala vjenčanicu koju je Taylor Swift nosila na vjenčanju s Travisom Kelceom 2026. godine? Kreaciju potpisuje kreativni direktor Jonathan Anderson, koji je u svojim kolekcijama oživio elemente legendarnog „New Looka“, stila koji je osnivač ove kuće predstavio 1947. godine.
2. Uz ostale uobičajene likove, u katalonskoj verziji kojeg se **tradicionalnog scenskog prikaza** dodaje i figurica poznata kao *caganer*? Ova figurica prikazuje seljaka koji obavlja veliku nuždu, a suvremene inačice često poprimaju likove poznatih osoba. https://ibb.co/cKcH35Y9
3. Lou Groen bio je vlasnik restorana poznate franšize u katoličkoj četvrti u Cincinnatiju kada je primijetio da petkom značajno opada prodaja hamburgera, zbog čega je osmislio koji i danas popularni **sendvič**?
4. Fesendžan je tradicionalno perzijsko/iransko varivo koje se kuha za posebne prilike, a tradicionalno za noć zimskog solsticija. Osim pilećeg ili pačjeg mesa, glavni sastojci su orasi te koje **voće** latinskog imena *Punica granatum*?
5. Nastao skraćivanjem engleskog naziva za jednog člana obitelji, koji se **troslovni izraz** u internetskom slengu koristi za osobu koja se smatra prestarom za aktualne trendove ili se ponaša kao da više ne pripada mlađoj generaciji?
6. Kako se naziva **namirnica** podrijetlom iz Indonezije koja se proizvodi fermentacijom cijelih zrna soje, oblikovanih u čvrste blokove? Zbog visokog udjela proteina i vlakana popularna je zamjena za meso. https://ibb.co/MDZPHcvr
7. U kojoj je **europskoj državi** najveći trgovački lanac Migros, koji u svojim supermarketima ne prodaje alkohol ni cigarete? Takvu je politiku u 20. stoljeću uveo osnivač Gottlieb Duttweiler radi zaštite javnog zdravlja, a članovi trgovačke zadruge su na referendumima podržali njezino zadržavanje.
8. Koji se okrugli **broj** nalazi u nazivu klasične pilates vježbe koja uključuje ritmično pumpanje rukama, podignutu glavu i ramena te disanje u ritmu od pet udaraca tijekom udaha i pet tijekom izdaha? https://ibb.co/Sp7d3h5
9. U kojoj se **južnoameričkoj državi** proizvodi *cocoroco*, jedno od najjačih alkoholnih pića na svijetu, koje se dobiva od šećerne trske i sadrži više od 95 % alkohola? Nacionalno alkoholno piće te države je *singani*, vrsta rakije od grožđa.
10. Kako se zove jedan od najvećih **crnih dijamanata** na svijetu, koji ima 55 ploha, a 2022. prodan je za 4,3 milijuna dolara u kriptovaluti? Njegovo navodno podrijetlo od udara meteorita predmet je rasprava, a prodaju su pratile i optužbe za korupciju. Dijeli ime s jednim bendom i jednim uređajem iz Drugog svjetskog rata.
11. Koji se **osobni dokument** nalazi u nazivu premium značajke aplikacije za upoznavanje Tinder, koja korisnicima omogućuje da virtualno promijene svoju lokaciju i traže potencijalne partnere bilo gdje u svijetu, bez obzira na to gdje se stvarno nalaze?

© HRVATSKI KVIZ SAVEZ

12. Kao jedan od najizraženijih oblika vizualne i verbalne ekspresije unutar navijačke subkulture, koji **pojam talijanskog porijekla** označava organiziranu zajedničku procesiju ili marš navijača ulicama grada prema stadionu?

1. **DIOR [64/95]**
2. **JASLICE [65/95]**
3. **FILET-O-FISH [42/95]**
4. **NAR / MOGRANJ / pitomi ŠIPAK [85/95]**
5. **UNC [70/95]**
6. **TEMPEH [33/95]**
7. **ŠVICARSKA [69/95]**
8. **STO [21/95]**
9. **BOLIVIJA [14/95]**
10. **ENIGMA [91/95]**
11. **PUTOVNICA / PASSPORT [89/95]**
12. **KORTEO [90/95]**

POVIJEST

1. Od kojeg je **materijala** izrađen Nebeski disk iz Nebre, pronađen u Njemačkoj 1999. godine? Smatra se najstarijim poznatim prikazom svemira, a procjenjuje se da je izrađen između 1800. i 1600. godine prije Krista. https://ibb.co/rR7t4Y4g
2. Koji je **satrap** perzijske provincije Karije u 4. stoljeću pr. Kr. sudjelovao u pobuni protiv kralja Artakserksa II., nakon čega je proširio svoj teritorij na Liciju, Joniju i Dodekaneze? U povijesti je ipak upamćen po pothvatu čiji dovršetak, pomalo ironično, nije doživio.
3. *Pecunia non olet*, odnosno *Novac ne smrdi*, navodna je izjava cara Vespazijana kojom je sinu pokušao opravdati uvođenje kontroverznog poreza na prikupljanje i distribuciju koje **tekućine,** korištene pri štavljenju kože i pranju rublja?
4. Osim što je 2003. na mjestu predsjednika naslijedio oca Heydara, ustavnim referendumom šest godina kasnije osigurao je da ne postoji maksimalni broj mandata. Svoju poziciju dodatno je zacementirao 2017. postavivši na mjesto potpredsjednika prvu damu, Mehriban. Brzinskim ratom iz 2023. „vratio“ je odmetnutih 4400 km2 teritorija. Kojom **državom** uspješno vlada Ilham Aliyev?
5. Policija ga je nasmrt pretukla 1977. kad je imao svega 30 godina. Kojeg je **borca protiv apartheida** Peter Gabriel opjevao, a Denzel Washington odglumio?

© HRVATSKI KVIZ SAVEZ

6. „Čudo dinastije Brandenburg“ dogodilo se 1762. kad je tijekom Sedmogodišnjeg rata Rusija imala osvojen Berlin i gotovo uništenu vojsku Friedricha Velikog. Iznenada tada umire koja **ruska carica**, čiji je nasljednik Petar III. bio germanofil i odmah je sklopio mir s protivnicima bez traženja ikakvih ustupaka?
7. Film „Kan Asparuh“ iz 1981. povijesni je ep koji govori o događajima koji su doveli do nastajanja – kojeg velikog **carstva** nastalog 681. godine kojem je prvi glavni grad bila Pliska?
8. Koji je **američki predsjednik** 1830. potpisao „Indian Removal Act“ kojim je etnički očišćen prostor američkog juga od između šezdeset i sto tisuća pripadnika plemena Cherokee, Choctaw, Creek, Chickasaw i Seminole? Prema njemu danas u SAD-u vladaju izuzetno polarizirajuća mišljenja; prema nekim anketama, samo Trump od svih predsjednika polarizira jače.
9. Na području Sudana do sada su otkrivene čak 223 Nubijske piramide u koje su pokapana sva važna imena kojeg nekadašnjeg **kraljevstva**? Neko vrijeme su vladali Egiptom, kasnije ih Rimljani nisu uspjeli pokoriti, a nestali su oko 350. godine širenjem kraljevstva Aksum.
10. Glas snimljen na fonografski cilindar 20. rujna 1890. predstavlja najstariji sačuvani zvučni zapis na mađarskom jeziku. Koji se tada 88-godišnji **slavni govornik i veteran revolucije** iz egzila u Torinu obratio svojim sunarodnjacima?
11. Karipski otok Saint-Barthélemy, na kojem je najveći grad Gustavia, danas je francuski prekomorski teritorij, no od 1784. do 1878. godine pripadao je kojoj **europskoj kraljevini**?
12. Koji je **vladar** skončao u bitki kod Gilboe što mu je i prorekao duh kojeg je prizvala vještica iz Endora?

1. **BRONCA [39/95]**
2. **MAUZOL [42/95]**
3. **URIN / MOKRAĆA [90/95]**
4. **AZERBAJDŽAN [86/95]**
5. **Steve BIKO [59/95]**
6. **ELIZABETA Petrovna [20/95]**
7. **Prvog BUGARSKOG [52/95]**
8. **Andrew JACKSON [53/95]**
9. **KUŠ(ITSKO) [54/95]**
10. **Lajos KOSSUTH [74/95]**
11. **ŠVEDSKA [69/95]**
12. **ŠAUL [7/95 – BJ Masters, KviZDe, Ljubitelji etanola, Prevare, Specijalna operacija, Tranzicija Enesa Kantera, Tvrda kohabitacija]**

© HRVATSKI KVIZ SAVEZ

POP KULTURA

1. Koja je **televizijska serija** nastala prema scenariju koji je redatelj Hwang Dong-hyuk napisao još 2009. godine, nadahnut vlastitim financijskim poteškoćama? Projekt je gotovo desetljeće čekao realizaciju, a premijeru je doživio 2021. godine.
2. Koji **nadimak** nosi lik Richard Wang kojeg je u „Gooniesima“ tumačio Ke Huy Quan? Traženi odgovor ujedno je ime opjevanog lika iz američke serije (1987. – 1994.).
3. „Direktor svemira“ RTL-ov je pokušaj humorističnog gameshowa temeljen na kojem uspješnom **britanskom originalu** gdje skupina komičara na svoj način rješava razne zadatke?
4. Nakon Izraela, Australije i Maroka, koja će **država** 2027. postati četvrta neeuropska sudionica Eurovizije? Iako do danas nisu nastupali pod svojom zastavom, pjevači iz te zemlje ostvarili su nekoliko zapaženih izvedbi predstavljajući druge nacije.
5. Koji se **mitski objekt (dvije riječi)** nalazi u naslovu pjesme Sergia Endriga poznate po refrenu „*Partirà, la nave partirà / Dove arriverà, questo non si sa*“? Izvedena u San Remu 1970. godine, pjesma simbolički govori o uništenju okoliša, puno prije nego je to postao trend.
6. Koji je **britanski pisac znanstvene fantastike** 2023. godine osvojio nagradu Hugo za najbolji književni serijal, zahvaljujući trilogiji „Djeca Vremena” (*„Children of Time“*)? Prezime mu je jednako prezimenu slavnog ruskog skladatelja.
7. Osnovni je cilj *quadballa*, krećući se sa štapom između nogu, ubaciti loptu kroz jedan od obruča protivničkog tima. Današnje je ime sport dobio kako bi se izbjegla tužba Warner Brosa, no izvorno je dijelio naziv s fiktivnim predloškom, kojemu su ljubitelji dodali koji **pridjev**, kao aluziju na očitu nemogućnost izvođenja elemenata iz originalnog sporta?
8. Slovenski pjevač Žan Pasarić kombinira pop-punk, emo-punk, trap i hyperpop zvukove, a nosi koje **umjetničko ime** po liku iz bajke H.C. Andersena?
9. Razbojnikova kći Ronja odrasta u šumskom dvorcu među članovima njegova klana, a njezina je priča ekranizirana u filmu iz 1984. i anime seriji iz 2014. godine. Koja je **književnica** stvorila ovu junakinju, koja ipak nije najpoznatiji lik u njezinu opusu?
10. **Koga** je utjelovio Timothée Chalamet u filmu koji služi kao *prequel* filmu iz 1971. godine, u kojem je isti lik glumio Gene Wilder?
11. Koji je **britanski reper, boksač i internetska zvijezda** u svibnju 2026. godine objavio da napušta YouTube grupu Sidemen, čiji je bio jedan od osnivača? Kao razlog odlaska naveo je da grupa zaslužuje nekoga tko joj se može posvetiti sto posto, a publici je poznat i po hitu „Lamborghini“ i suradnjama s Loganom Paulom.
12. Pod kojim je umjetničkim imenom poznata **tajlandska pjevačica** i članica južnokorejske grupe BLACKPINK, koja je ostvarila i glumački debi u trećoj sezoni serije „Bijeli lotos“ („The White Lotus“)? Umjetničko ime dijeli s jednim od glavnih likova jedne poznate animirane serije.

© HRVATSKI KVIZ SAVEZ

1. **IGRA LIGNJE / SQUID GAME [94/95]**
2. **DATA [53/95]**
3. **TASKMASTER [57/95]**
4. **KANADA [95/95]**
5. **NOINA ARKA [50/95]**
6. **Adrian TCHAIKOVSKY / Adrian ČAJKOVSKI [50/95]**
7. **MUGGLE / BEZJAČKI (riječ je o metloboju) [25/95]**
8. **RUŽNO PAČE [74/95]**
9. **Astrid LINDGREN [68/95]**
10. **WILLY WONKA [87/95]**
11. **KSI [72/95]**
12. **LISA [66/95]**

PRIRODA

1. Platonov broj zagonetni je broj čije je značenje i točna vrijednost ostala nerazjašnjena do danas. Većina matematičara ipak smatra da se radi o kojem **prirodnom broju**, koji je ujedno i najmanji kub prirodnog broja koji se može prikazati kao zbroj triju uzastopnih kubova prirodnih brojeva?
2. Na kojem se **kontinentu** nalazi opservatorij neutrina IceCube, čiji je glavni istraživač Francis Halzen 2026. dobio Nobelovu nagradu, prvu koja je za fiziku dodijeljena samo jednoj osobi još od 1992. godine?
3. Pod kojim je **imenom** poznata najveća monolitna stijena na Velebitu i vjerojatno najznamenitija stijena u Hrvatskoj? S oko 350 metara okomite visine omiljena je među alpinistima i penjačima zbog svoje razvedenosti i brojnih penjačkih problema koje nudi. https://ibb.co/xSZs39wP
4. Koja je velika plodna **dolina u središnjoj Aziji**, okružena planinskim lancima Tien Šana i Pamir-Alaja, podijeljena između Uzbekistana, Kirgistana i Tadžikistana, poznata po uzgoju pamuka, velikoj gustoći naseljenosti te kao jedno od geopolitički vrlo osjetljivih područja?
5. Koji se **prehrambeni aditiv** žute do narančaste boje nalazi na broju E100? Koristi se u indijskoj kuhinji, a prirodno se nalazi u korijenu jedne od biljaka iz porodice đumbirovki.
6. Njenim krajolikom dominiraju rijeke Urugvaj i Paraná, a s obzirom da je riječ o jednom od najvlažnijih područja zemlje ne čudi da nema nijednu pustinju. Prikazana na karti, koja **regija Argentine** ime dijeli s povijesnom regijom Staroga svijeta? https://ibb.co/DDtVk5Pf
7. Koji **mineral** iz skupine alumosilikata čini oko 60% Zemljine kore, dijeli se na ortoklase i plagioklase te je jedan od glavnih sastojaka magmatskih stijena poput granita i bazalta?

© HRVATSKI KVIZ SAVEZ

8. Zbog navodnog francuskog podrijetla, Grci su je nazvali *galopoula*, dok je Portugalci, vjerujući da potječe iz Južne Amerike, nazivaju *peru*. Istom analogijom, u kojoj se **državi** ova životinja naziva *hindi*? Danas stotine milijuna ljudi za navedenu životinju koriste naziv izveden upravo iz imena tražene države.
9. Iz iste biljne porodice kao i liči, kako se zove **voće** porijeklom iz zapadne Afrike koje se danas naširoko koristi u karipskim kuhinjama, pa se tako smatra nacionalnim voćem Jamajke? Latinsko ime *Blighia sapida* nosi u čast Williama Bligha koji ga je u Englesku donio upravo s Jamajke. Voće je dosta kontroverzno zbog svoje toksičnosti nezrelih plodova.
10. Nadir je točka na nebeskoj sferi točno ispod promatrača, a riječ dolazi iz arapskog u značenju „koji leži nasuprot“. Koja poznatija **točka** na nebeskoj sferi leži nasuprot nadira?
11. Koji se **ruski inženjer-polihistor** proslavio svojim čeličnim rešetkastim građevinama u obliku hiperboloida, među kojima je možda najpoznatiji 160 metara visoki radijski toranj u Moskvi? Zvali su ga Eiffelom istoka. https://ibb.co/7NZshGYc
12. Pješčana efa, plavi krait, indijska kobra i **kakva/čija ljutica** čine „velikih 4“ vrlo otrovnih zmijskih vrsta, koje su zajednički odgovorne za najveći broj ugriza, medicinskih komplikacija i smrtnih slučajeva na indijskom potkontinentu?

1. **216 ($6^3 = 3^3 + 4^3 + 5^3$) [77/95]**
2. **ANTARKTIKA [81/95]**
3. **ANIĆA KUK [53/95]**
4. **FERGANSKA dolina / FERGANA [41/95]**
5. **KURKUMIN (ne priznaje se kurkuma) [29/95]**
6. **MEZOPOTAMI(J)A [68/95]**
7. **FELDSPAR / FELDŠPAT / GLINENAC [14/95]**
8. **TURSKA (puran) [72/95]**
9. **AKI [10/95]**
10. **ZENIT [80/95]**
11. **Vladimir ŠUHOV [4/95 – Bugarski voz, Manute...Bol, Specijalna operacija, Teddy Beers]**
12. **RUSSELLOVA ljutica [20/95]**

© HRVATSKI KVIZ SAVEZ

SPORT I IGRE

1. Poznatu još kao *Reversi*, po kojem je **literarnom junaku** Goro Hasegawa nazvao stratešku igru prikazanu na slici? Pločice u igri simboliziraju dramu između tamnoputog naslovnog lika i njegove supruge bjelkinje. https://ibb.co/mrWhCqkV
2. Na kojem se našem **otoku** od 1976. održava jedan od najprestižnijih svjetskih plivačkih maratona te jedini sportski događaj iz Hrvatske koji je član neke Kuće slavnih u nekom sportu? Na istom se otoku od 2024. održava i OCR utrka američkog brenda Spartan Race.
3. Koja se **riječ** dodaje digitalnim mobilnim inačicama društvenih igara, kao što su primjerice *Monopoly __, Scrabble __* ili *Domino __*? Ista se riječ pojavljuje u nazivu još jedne globalne senzacije, a ujedno je i naziv tradicionalne društvene igre.
4. Iako je i sam bio kapetan reprezentacije, upisao 147 nastupa za PSG te ima osvojen naslov svjetskog prvaka iz 1994., Raí je znatno manje poznat brat kojeg **liječnika** koji je u Europi proveo svega jednu sezonu i nema nijedan naslov svjetskog prvaka?
5. Iako im je nogometni tim iste godine ispao iz Super Lige, košarkaški tim kojeg je **kluba (dvije riječi)** 2026. postao prvi put ikad prvakom Srbije, čime se prekinula „beskonačna" dominacija Partizana i Crvene Zvezde?
6. Dana 3.3.2002. Jolanda Čeplak postavila je svjetski dvoranski rekord na 800 metara. Istog tog dana rođena je koja **britanska trkačica**, koja je ove godine srušila Jolandin rekord?
7. Obranivši u Cortini naslov iz Pekinga, u kojem je **sportu** Austrijanac Benjamin Karl s 40 godina i 115 dana postao najstariji individualni olimpijski pobjednik na ZOI, prestigavši Bjørndalena?
8. Na jednoj razini igre „Star Wars: The Force Unleashed II" moguće je otključati lik Guybrusha Threepkillera, koji imenom i izgledom aludira na protagonista kojeg **serijala videoigara** istog izdavača? https://ibb.co/B5WV7qV5
9. U suludom raspletu sezone, u pretposljednjem zavoju posljednjeg brzinca Oliver Solberg izletio je s ceste, usprkos tome osvojio Reli Sardinija, ali novi svjetski prvak je koji **vozač**, nakon čak pet drugih mjesta ranijih godina?
10. Na slici vidimo tablicu medalja sa svjetskih prvenstava u kojem **neolimpijskom ekipnom sportu**? Zadnje svjetsko prvenstvo održano je u Zagrebu u lipnju 2026. https://ibb.co/0RBw16cF
11. Iz kojeg **grada** dolazi Leinster Rugby, klub koji je u zadnjih pet izdanja europskog Kupa prvaka četiri puta izgubio finale? Unatoč tome, imaju četiri naslova prvaka, a više ima samo Toulouse.
12. Otkad se žene natječu slobodnim stilom na svjetskim prvenstvima u hrvanju, samo se nekoliko puta dogodilo da ekipne pobjednice nisu hrvačice iz – koje **države**?

© HRVATSKI KVIZ SAVEZ

1. **OTHELLO [78/95]**
2. **HVAR [64/95]**
3. **GO [92/95]**
4. **SÓCRATES [84/95]**
5. **SPARTAK SUBOTICA [27/95]**
6. **Keely HODGKINSON [35/95]**
7. **SNOWBOARDING (paralelni veleslalom) [15/95]**
8. **MONKEY ISLAND [48/95]**
9. **Elfyn EVANS [40/95]**
10. **RUKOMET NA PIJESKU [73/95]**
11. **DUBLIN [35/95]**
12. **JAPAN [15/95]**

© HRVATSKI KVIZ SAVEZ

FINALE

1. Neetično poslovanje društva *Società Anonima Carbonifera Arsa* bilo je jedan od uzroka uspostave kojeg kratkotrajnog **nepriznatog entiteta**?
2. Koji je **nadimak** španjolskog kriminalca Eleuteria Sáncheza, koji je 1960-ih i 1970-ih postao poznat po spektakularnim bjegovima iz zatvora tijekom Francovog režima, a kasnije je napisao autobiografske knjige o svojoj borbi protiv nepravde? Oslobođen je 1981., dvije godine nakon što su ga opjevali Boney M u jednom od svojih velikih hitova.
3. Prema neslužbenim podacima, 8. kolovoza 1984. u Maroku je rođeno čak 147 djevojčica kojeg **osobnog imena**? Ova neobična situacija rezultat je odluke kralja Hassana II., koji je bio oduševljen postignutim sportskim uspjehom istoga dana.
4. Iz koje sjeverne španjolske **regije** potječe *fabada*, gusto zasitno varivo od bijelog graha s kobasicama i svinjetinom, čija je varijanta i poznata brazilska *feijoada*? https://ibb.co/6chrDBVz
5. Kako se naziva drevna, visokorazvijena **tehnika bojenja i oslikavanja tkanine** (najčešće svile ili pamuka) uz pomoć vrućeg voska? Iako su tragovi sličnih tehnika pronađeni u drevnom Egiptu, Japanu i Indiji, kolijevka i vrhunac ove umjetnosti nedvojbeno je otok Java.
6. Koji je **libretist**, zajedno s Giuseppeom Giacosom, napisao libreta za opere „La bohème“, „Tosca“ i „Madama Butterfly“? Najbližu točku njegove zagrebačke „prezimenjakinje“ možete pronaći otprilike četiri kilometra sjevernije od mjesta održavanja ovoga kviza.
7. Pod kojim je još **imenom** u vektorskoj analizi poznat Hamiltonov operator koji se zapisuje kao ∇? Kad djeluje na skalarna polja, dobije se gradijent; kad se skalarno množi s vektorskim poljem dobije se divergencija polja; kad se vektorski množi s vektorskim poljem, dobije se rotacija polja.
8. Koji je srednjovjekovni **povjesničar, kroničar i teolog** poznat po djelu „Podvizi Danaca“ (*„Gesta Danorum“*) koje se smatra jednim od najvažnijih pisanih izvora za proučavanje danske povijesti i skandinavske mitologije?
9. Kako se zove, vrlo slično državi na sjeveru istog kontinenta, **slum u Lagosu** kojeg ironično nazivaju Venecijom Afrike? Tamo živi nekoliko stotina tisuća ljudi, većina naselja su sojenice iznad lagune, a laguna je puna teških metala i raznih drugih toksičnih kemikalija. https://ibb.co/fYhQmVvx
10. Poznat pod nadimkom The Prince of Port of Spain, koji je umirovljeni **igrač kriketa** jedan od najvećih udarača u povijesti tog sporta? Kao kapetan je predvodio reprezentaciju Zapadne Indije (West Indies) do osvajanja ICC Champions Trophy titule 2004. godine.

© HRVATSKI KVIZ SAVEZ

11. Kojim se **galicizmom** naziva način slaganja parketa, poznat i kao francuski slog, pri kojem se daske sijeku pod kutom od 45 ili 60 stupnjeva i spajaju u oštre vrhove? Naziv dijeli s heraldičkim uzorkom i multinacionalnom kompanijom čiji se logotip temelji na tom uzorku, a koja je u medijima bila aktualna nakon vojne intervencije iz siječnja ove godine.
12. U ovom bestseleru Toshikazua Kawaguchija neobičan kafić *Funiculi Funicula* svojim gostima omogućuje putovanje u prošlost. Pravila su jednostavna: morate sjediti na točno određenom stolcu, ne možete promijeniti sadašnjost, a morate se vratiti za otprilike sat vremena, odnosno prije nego što se u sadašnjosti dovrši koji **spontani proces**?
13. Godišnja nagrada za postignuća na području spektroskopije nosi ime po Robertu Bunsenu i kojem još **fizičaru**, poznatom po eponimnim zakonima na područjima termodinamike, optike i elektrotehnike?
14. Koji **hebrejski izraz**, u doslovnom značenju „objašnjenje", služi kao eufemizam za cionističku propagandu koja sustavno manipulira međunarodnim javnim mnijenjem? Notorni primjer je kampanja iz 2025. u kojoj se država Izrael primarno obraća ljudima u Europi i „objašnjava" kako ne postoji glad u Pojasu Gaze.
15. Teniski Swiss Indoors održava se u Baselu, a u kojem se **alpskom naselju** na 1050 metara nadmorske visine održava Swiss Open na zemljanoj podlozi? Osim što je (otkad se ne igraju turniri u Quitu i Bogoti) najviši u kalendaru ATP-a, ubraja se i među najstarije aktivne turnire na svijetu.
16. Sa španjolskog u doslovnom prijevodu „plivati", pod kojim je **pseudonimom** poznatiji Gaspard-Félix Tournachon, novinar, karikaturist, pionir fotografije i ljubitelj letenja u balonu, koji je 1858. snimio prve ikad fotografije iz zraka, ali su nažalost izgubljene? https://ibb.co/bgf3DpVh
17. Koja je **američka kuharica**, televizijska voditeljica i autorica kulinarskih knjiga popularizirala francusku kuhinju u SAD-u zahvaljujući svojoj knjizi „Mastering the Art of French Cooking", objavljenoj 1961. godine? U filmu iz 2009. godine utjelovila ju je Meryl Streep.
18. Charles de Batz de Castelmore bio je kapetan elitne vojne jedinice kralja Luja XIV. i bavio se špijunažom u službi kardinala Mazarina, a poznatiji je pod kojim **mononimom**? Apokrifne memoare o njegovu životu objavio je Gatien de Courtilz de Sandras 1700. godine, a kasnije su upravo ti memoari nadahnuli poznatog književnika.
19. Analogno dvama međusobno suprotnim mehanizmima koji poruke nekog pošiljatelja bezuvjetno prihvaćaju, odnosno odbijaju, kako se naziva **sustav zaštite e-pošte** u kojem se poruka privremeno odbija, a prihvaća tek ako server pošiljatelja ponovno pokuša isporučiti poruku?
20. Kako se nazivaju **bića iz japanskog folklora** koja nastanjuju rijeke i potoke? Izgledom podsjećaju na djecu, imaju plivaće kožice, kljun i oklop poput kornjače, te udubinu na vrhu glave koja je ispunjena vodom i daje im nadnaravnu snagu, a koju gube ako se prolije. Dijele ime s talijanskim brendom sportske odjeće, poznatom po Omini logotipu. https://ibb.co/5XKdh9R7

© HRVATSKI KVIZ SAVEZ

21. Koji je **talijanski film** iz 2016. godine ušao u Guinnessovu knjigu rekorda kao film s najviše „remakeova" u povijesti kinematografije? Do siječnja 2024. snimljene su čak 24 njegove prerade, među kojima su grčka „Τέλειοι Ξένοι", turska „Cebimdeki Yabancı", francuska „Le Jeu", češka „Známi neznámi" i mađarska „BÚÉK".
22. Kažu da je rad pomoraca kruh sa sedam kora. Koje su bakarsko dvaput prepečeno **pecivo** pomorci često nosili sa sobom na duge plovidbe jer je moglo jesti i nakon pola godine? Nešto duže ime nosi paška slastica koju stoljećima pripremaju benediktinke.
23. Koji je Amerikanac, **dobitnik Nobelove nagrade** za ekonomiju 2001. godine, zajedno s Carlom Shapirom razvio model učinkovitih plaća, kojim se objašnjava zašto nezaposlenost može postojati čak i kada je tržište rada u ravnoteži? U knjizi „Globalizacija i dvojbe koje izaziva", kritizira posljedice ekonomske globalizacije.
24. U igrama za *PlayStation* konzole, kojom se **slovno-brojčanom oznakom** igrači upućuju na to da pritisnu desnu analognu palicu na kontroleru? Budući da oznaka nije ispisana na samom joysticku, takve su upute često zbunjivale početnike.
25. Koja je **slatkovodna riba** uvezena iz Sjeverne Amerike ozloglašena među domaćim ribičima jer je nevjerojatno proždrljiva i napada apsolutno svaki mamac koji bace u vodu prije nego što domaće ribe uopće stignu do njega? Uz to je i izuzetno otporna i može preživjeti u mulju pri visokim temperaturama s vrlo malo kisika.
26. Koji je **pakistanski vojni časnik** na vlast došao državnim udarom 1976. i tamo se do smrti u avionskoj nesreći 1988. održavao čvrstom vladavinom, poticanjem islamističkih društvenih tendencija i poslušnošću SAD-u? Najveći neprijatelj bila mu je obitelj Bhutto čiji je pogled na svijet bio blago socijalistički i nesvrstan. https://ibb.co/67Fy3ywP
27. U kojoj se **europskoj državi** nakon Drugog svjetskog rata, zahvaljujući državnoj kontroli filmske distribucije, razvila jedna od najoriginalnijih škola filmskog plakata na svijetu? Umjesto klasičnih plakata s fotografijama glumaca, tamošnji su umjetnici stvarali originalna, često nadrealistička i simbolična grafička djela, koja su danas vrlo cijenjena. https://ibb.co/kVSbJ4w2
28. Za izum kojeg je **higijenskog pomagala**, a koje se danas proizvodi od medicinskog silikona i može se višekratno koristiti, zaslužna američka glumica i izumiteljica Leona Chalmers? Na tržištu je poznato pod brendovima Mooncup, Lunette i DivaCup.
29. Prema budističkoj predaji, koji je **redovnik** iz 5. ili 6. stoljeća stigao u Kinu, gdje je pridonio širenju budizma i utemeljenju zen tradicije? Smatra se prvim patrijarhom zen budizma i važnom figurom u razvoju borilačke tradicije samostana Shaolin.
30. Koji se **kemijski element** nalazi u sastavu cinobera, intenzivno crvenog pigmenta koji se koristio u slikarstvu, te kalomela, nekoć korištenog u medicini? Trovanje ovim elementom bilo je često među izrađivačima šešira, pa se smatra da je upravo ono nadahnulo lik Ludog Klobučara iz „Alise u zemlji čudesa".

© HRVATSKI KVIZ SAVEZ

31. Koji je **hrvatski redatelj**, poznat po ostvarenjima „Prometej s otoka Viševice“ i „Kaja, ubit ću te!“, prije afirmacije na području igranog filma bio jedan od ključnih predstavnika Zagrebačke škole crtanog filma? Među njegovim animiranim ostvarenjima ističu se „Samac“, „Inspektor se vratio kući“ i „Jaje“.
32. Zbog niza prirodnih i geografskih okolnosti, gradovi Suza u Ahemenidskom i Dadu u Mongolskom Carstvu imali su koji **specifičan administrativni status**? Istu ulogu danas ima grad Nagpur u indijskoj saveznoj državi Maharashtri.
33. U originalnom znanstvenom radu tvrdio je da je vrstu nazvao prema jednoj etničkoj skupini te činjenici da je ta vrsta jedini predstavnik svog roda, no kasnije je ipak priznao da ju je imenovao prema popularnom fiktivnom liku. Fosile koje je **vrste člankonožaca** iz porodice *Trilobita* Samuel Turvey otkrio 2005. u južnoj Kini?
34. Smještena na adresi 1725 Slough Avenue, fiktivna kompanija *Vance Refrigeration* bavi se proizvodnjom, instalacijom i održavanjem sustava za rashlađivanje, a posluje u kojem **gradu**? Nalazi se u istoj zgradi kao i podružnica druge, poznatije kompanije.
35. Koje je **pretkolumbovsko carstvo**, smješteno na području današnje savezne države Michoacán u Meksiku, predstavljalo jednu od rijetkih država koje su se uspješno odupirale ekspanziji Aztečkog Carstva? Bilo je poznato po izuzetno razvijenoj metalurgiji, a njegov glavni grad bio je Tzintzuntzan na obali jezera Pátzcuaro.
36. Kojem je **Francuzu** članak na Wikipediji podijeljen na tri dijela: *Football career*, *Criminal career* i *Execution*? Što se tiče nogometne karijere, bio je kapetan reprezentacije na Svjetskom prvenstvu 1930. u Urugvaju. Što se tiče kriminalne, prvo je namještao konjske utrke, a kasnije surađivao s nacistima, pa je 1944. završio pred streljačkim vodom.
37. Velški glumac Matthew Rhys ušao je u povijest kad je na dodjeli nagrada Emmy 2026. godine osvojio dvije nagrade za najbolju glavnu mušku ulogu. „The Beast in Me“ je jedna, a kako se zove druga **serija** za koju je nagrađen?
38. Koji je francusko-američki **umjetnik**, jedan od najutjecajnijih predstavnika dadaizma i konceptualne umjetnosti, uvršten u program Venecijanskog bijenala 2026. godine, iako je preminuo još 1968.? Tijekom karijere stvarao je i pod ženskim pseudonimom Rrose Sélavy, a svojim je radovima radikalno promijenio poimanje umjetničkog djela.
39. Inuiti će posegnuti za *amautijem*, varijantom parke s posebnim odjeljkom ispod kapuljače, Meksikanci će upotrijebiti tradicionalni šal *rebozo* svezan iza leđa ili uz bok, a Japanci će na leđa staviti *onbuhimo*, platnenu torbu s naramenicama. Primarna je namjena ovih odjevnih predmeta siguran prijenos – **čega**?
40. U filmu Wolfganga Beckera iz 2003. godine, Alex Kerner pokušava poštedjeti svoju majku šoka uslijed političkih i društvenih promjena koje su se dogodile dok je bila u komi. Nakon što napusti stan, majka u pravom trenutku stiže i svjedoči prizoru u kojem helikopter odnosi kip koje **povijesne osobe**?

© HRVATSKI KVIZ SAVEZ

41. Koji se **stručnjak za računovodstvo i menadžment** iz prve polovice 20. stoljeća smatra ključnom osobom u uvođenju analitičkog pristupa poslovnom odlučivanju, a osnovao je globalnu konzultantsku kuću koja nosi njegovo ime?
42. U kojoj se **atletskoj disciplini** na OI u Tokiju dogodio sljedeći razgovor kojim je zaključeno daljnje natjecanje?
    - *„Can we have two golds?“*
    - *„It's possible.“*
    - *„History my friend!“*

1. **LABINSKA REPUBLIKA [9/10]**
2. **EL LUTE [2/10 – Manute...Bol, Neki debili]**
3. **NAWAL (po Nawal El Moutawakel) [6/10]**
4. **ASTURIJA [4/10]**
5. **BATIK [10/10]**
6. **Luigi ILLICA [7/10]**
7. **NABLA / DEL [8/10]**
8. **SAXO GRAMMATICUS [9/10]**
9. **MAKOKO [1/10 – Manute...Bol]**
10. **Brian LARA [5/10]**
11. **CHEVRON / ŠEVRON [9/10]**
12. **Prije nego što se KAVA OHLADI [7/10]**
13. **Gustav KIRCHHOFF [7/10]**
14. **HASBARA [3/10 – Fašistička vlada Jadranke Kosor, Neki debili, Slajz Ive Karlovića]**
15. **GSTAAD [9/10]**
16. **NADAR [9/10]**
17. **Julia CHILD [9/10]**
18. **D'ARTAGNAN [6/10]**
19. **GREYLISTING / SIVA LISTA [1/10 – Fašistička vlada Jadranke Kosor]**
20. **KAPPA [10/10]**
21. **POTPUNI STRANCI / SAVRŠENI STRANCI / PERFETTI SCONOSCIUTI [9/10]**
22. **BAŠKOT [7/10]**
23. **Joseph STIGLITZ [3/10 – Neki debili, Slajz Ive Karlovića, Specijalna operacija]**
24. **R3 [9/10]**
25. **AMERIČKI SOM(IĆ) / PATULJASTI SOM(IĆ) / CVERGL(AN) / TERPAN [1/10 – Specijalna operacija]**
26. **Mohamed ZIA UL-HAQ [4/10]**
27. **POLJSKA [6/10]**
28. **MENSTRUALNA ČAŠICA [10/10]**
29. **BODIDARMA [3/10 – KviZDe, Manute...Bol, Slajz Ive Karlovića]**
30. **ŽIVA [10/10]**

© HRVATSKI KVIZ SAVEZ

31. **Vatroslav MIMICA [8/10]**
32. **ZIMSKA PRIJESTOLNICA / ZIMSKI GLAVNI GRAD [6/10]**
33. **HAN SOLO [2/10 – Crni sljezov kolačić, Prevare]**
34. **SCRANTON [9/10]**
35. **Carstvo TARASCA / PURÉPECHA**
    [3/10 – Crni sljezov kolačić, Prevare, Specijalna operacija]
36. **Alexandre VILLAPLANE [1/10 – Manute…Bol]**
37. **WIDOW'S BAY [9/10]**
38. **Marcel DUCHAMP [7/10]**
39. **DJECA / BEBE [10/10]**
40. **Vladimir LENJIN [10/10]**
41. **James O. McKINSEY [5/10]**
42. **SKOK U VIS [10/10]**

© HRVATSKI KVIZ SAVEZ